

Beställning-juridik-samverkan
Annelie Holgersson

2019-07-02

355130

Remissyttrande: Länsstyrelsens Krisledningsplan (dnr 457-5608-2019)

Sammanfattning

Region Västerbotten ställer sig överlag positiv till krisledningsplanen, men ser samtidigt risker för missförstånd med anledning av valda begrepp kring beredskapsnivåer då det råder en diskrepans gentemot benämningar hos samverkande aktörer.

Inledning

I inledningen (1.1.) anges att planen ämnar förtydliga Länsstyrelsens ansvar och roll i den samverkan som sker under en samhällsstörning. Denna avgränsning följs även i planen överlag, men somliga relevanta aspekter blir därmed exkluderade. Medan arbete med utvärdering av samverkan efter en händelse omnämns (10.), så lämnas mycket av det förebyggande och förberedande krishanteringsarbetet utanför. Det är en förståelig begränsning att fokusera på hanteringsskedet men det vore likväl önskvärt att hänvisa till någon annan plan eller riktlinje kring aktiviteter i före-stadiet (exempelvis i 4.1), eftersom det nu lämnar öppet för en del obesvarade frågor.

Översikten över Länsstyrelsens planer är tydlig, men samtidigt svår att förstå logiken bakom i sin nuvarande placering. Varför krävs det planer för kärnteknisk olycka, oljeskadeskydd, hantering av dammbrott med flera men inte andra risker som utpekats i stycket därefter? Detta torde hänga ihop med länets riskbild samt Länsstyrelsens uppdrag och ansvar, varför text och tillhörande bild om planerna bör ligga efter dessa stycken alternativt berättigas i sin nuvarande placering.

Länsstyrelsens uppdrag och ansvar

I avsnittet om det geografiska områdesansvaret (4.1; s.7) så omnämns att "Länsstyrelsen ska verka för att samordna nödvändiga åtgärder och verksamheter mellan kommuner, landsting och myndigheter". Här bör "landsting" ersättas av region alternativt Region Västerbotten. Sista stycket i samma avsnitt är högst otydligt vad det faktiskt betyder och bör revideras.

Höjd beredskap

Det framgår att länsstyrelsernas samordnande uppgifter och ansvar inom det civila försvaret skiljer sig från uppgifter och ansvar inom krisberedskapen avseende att länsstyrelsen endast ska utföra dessa uppgifter om det är krig. Detta ter sig vara ett avsteg ifrån ansvarsprincipen (3.) vilket föranleder frågor om hur en funktionell hanteringsmekanism förbereds för ett uppdrag som normalt sett inte bedrivs eller åligger någon annan?

Länsstyrelsens krisorganisation

I Region Västerbottens mening utgör benämningen på Länsstyrelsens beredskapsnivåer den största potentiella risken för missförstånd avseende en händelses dignitet, bedömning av handlingsmöjligheter och konsekvenser. Sannolikt är organisationen och begrepp synkroniserade mot övriga länsstyrelser, för smidig samverkan, men tyvärr används begrepp på ett motsägande sätt jämfört med regionernas krisledningsorganisation, vilket är olyckligt då båda är regionala aktörer.

Att en TiB finns inom organisationen är ett lagkrav liksom, för regionen, en god katastrofmedicinsk beredskap. Detta är baskrav som inte räknas in bland beredskapslägen. För regionernas del benämns beredskapslägena stabsläge, förstärkningsläge och katastrofläge, vilket innebär alltmer utökade åtgärder, involvering av verksamheter och personella resurser (se

Beställning-juridik-samverkan
Annelie Holgersson

2019-07-02

355130

<http://termbank.socialstyrelsen.se/?TermId=631&SrcLang=sv>). Därför kan det medföra förvirring om Länsstyrelsen i en förstärkt TiB-organisation ännu ej har samlat en krisledningsstab, eller i nästa skede om Länsstyrelsen i ett stabsläge drar på allt som finns medan regionen i katastrofläge undrar varför Länsstyrelsen inte gör mer.

I sökningar efter liknande dokument så verkar det som om Länsstyrelserna i Örebro respektive Västra Götaland län inte har samma benämningar, men inte heller bättre sett ifrån regionens synvinkel. Där uppkommer även begreppet särskild krisledning som en högre beredskapsnivå, vilket kan blandas ihop med den särskilda sjukvårdsledningen som regionen kallar staben i samtliga tre beredskapslägen.

Med full förståelse för att dessa begrepp kommer att skilja sig förutsatt att det inte fastställs riktlinjer för länsstyrelserna inom området på nationell nivå, så önskas likväl poängteras att det ur samverkansperspektiv är problematiskt med liknande ord med olika betydelser.